USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Lenky Krupičkové a Davida Hipšra v právní věci žalobce: **O. R.**, zastoupen opatrovníkem Mgr. Jakubem Olivou, LL.M., advokátem se sídlem tř. Kosmonautů 1221/2a, Olomouc, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje**, se sídlem U Výstaviště 18, Přerov, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 24. 3. 2023, č. j. 72 A 13/2023-23,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Odměna ustanoveného opatrovníka Mgr. Jakuba Olivy, LL.M., **se určuje** částkou 6 800 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 1. 3. 2023 žalovaná podle § 124 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále též „zákon o pobytu cizinců“) prodloužila dobu zajištění žalobce o 60 dnů, tj. do 3. 5. 2023.

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále též „krajský soud“) v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Zdůraznil, že předmětem přezkumu je rozhodnutí o druhém prodloužení zajištění žalobce, nikoli rozhodnutí o samotném zajištění. V době rozhodování o prodloužení zajištění přitom nic nenasvědčovalo tomu, že by jeho účel nemohl být realizován. Doba zajištění žalobce byla prodloužena, protože Velvyslanectví Bangladéše po mnoha urgencích ověřilo totožnost žalobce a vydalo mu náhradní cestovní doklad, který byl žalované doručen teprve 27. 2. 2023, a nebyla ještě připravena realizace správního vyhoštění. Žalovaná nemohla

rychlost vyřizování požadavku na vydání náhradního cestovního dokladu nijak ovlivnit. Ke komplikacím navíc přispělo i jednání žalobce. Zároveň nebyla překročena maximální doba zajištění, přičemž žalovaná kvalifikovaně a s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem odůvodnila prodloužení doby zajištění o 60 dnů. Rovněž přesvědčivě s ohledem na pobytovou historii žalobce vysvětlila, proč stanovení mírnějších opatření nebylo v projednávané věci namístě. Své pravomoci nijak nepřekročila a ve správním řízení postupovala v souladu se zákonem, Listinou základních práv a svobod i Evropskou úmluvou o lidských právech. Krajský soud neshledal ani porušení Úmluvy o právech dítěte. Žalobce ve správním řízení opakovaně uváděl různá data svého narození, vždy však jako dospělé osoby. Teprve 27. 2. 2023 předložil žalované údajnou kopii rodného listu s datem narození 10. 5. 2006. Tvrzení o nezletilosti však soud vyhodnotil jeho jako účelové. Ostatně podle ověření totožnosti žalobce prostřednictvím Velvyslanectví Bangladéše se tento narodil v den, který uvedl při svém zajištění, tj. 18. 11. 1978.

III.

[3] Proti rekapitulovanému rozsudku podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Namítl, že žalovaná nezjistila stav věci, o němž by nepanovaly důvodné pochybnosti. Směrem ke zjištění skutkových okolností v podstatě pouze podala žádost o ověření totožnosti stěžovatele. Sama pak uváděla, že je jí známo, že spolupráce s Bangladéšskou lidovou republikou je zdlouhavá a komplikovaná, a přibližná doba pro ověření totožnosti činí 4 měsíce. To však nemůže jít k tíži stěžovatele. Celková doba zajištění přesáhla 8 měsíců od vydání rozhodnutí o zajištění. Žalovaná se rovněž jinak nezabývala totožností stěžovatele a tím, že vizuálně působil jako osoba nezletilá. Nezjišťovala ani, proč odešel ze země původu a proč přišel o průkaz totožnosti. Závěrem stěžovatel namítl, že krajský soud pouze převzal závěry žalované, aniž by se podrobně zabýval žalobními body. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

IV.

[4] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[7] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu totiž poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatel ve své argumentaci nevyložil žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[8] S ohledem na to, jakým způsobem je v nyní projednávané věci formulována kasační argumentace, považuje Nejvyšší správní soud za vhodné připomenout, že řízení ve správním soudnictví, včetně řízení o kasační stížnosti, je ovládáno dispoziční zásadou. S výjimkami uvedenými v § 109 odst. 4, větě za středníkem, s. ř. s. je tak Nejvyšší správní soud vázán důvody uvedenými v kasační stížnosti (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.), a proto obsah stížnostních bodů a kvalita jejich odůvodnění v kasační stížnosti do značné míry předurčují obsah rozhodnutí kasačního soudu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004-54). Rozhodnutí krajského soudu je tedy přezkoumáváno v intencích kasačních námitek, se zřetelem k důvodům obsaženým v § 103 odst. 1 s. ř. s. Je nutno zdůraznit, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví (§ 102 s. ř. s.) a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se tak musí upínat právě k tomuto rozhodnutí (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2003, č. j. 6 Ads 3/2003-73). Soud není povinen ani oprávněn domýšlet argumenty za stěžovatele. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011-95, ze dne 22. 4. 2014, č. j. 2 Ads 21/2014-20, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009-99, ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007-46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008-60).

[9] Dále je třeba uvést, že v řízení o kasační stížnosti nejsou podle § 104 odst. 4 s. ř. s. přípustné námitky, které stěžovatel mohl uplatnit v řízení o žalobě, ale neučinil tak, aniž by mu v tom cokoliv bránilo (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 5 Afs 91/2012-41, či např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2015, č. j. 6 As 68/2015-32, a ze dne 21. 8. 2020, č. j. 4 Azs 162/2019-47). Nepřípustná je tak námitka stěžovatele, že se žalovaná při zjišťování skutkového stavu podrobněji nezabývala jeho totožností, důvody, proč odešel ze země původu a proč přišel o průkaz totožnosti. K uvedenému nad rámec rozhodovacích důvodů Nejvyšší správní soud připomíná, že předmětem projednávaného řízení je pouze rozhodnutí o prodloužení doby zajištění stěžovatele, nikoliv původní rozhodnutí o jeho zajištění.

[10] Podstatou kasační stížnosti stěžovatele je jeho nesouhlas se závěrem krajského soudu, že byly dány důvody pro opakované prodloužení jeho zajištění, a to s ohledem na celkovou délku zajištění. Úvahy žalované i krajského soudu však v tomto ohledu plně konvenují ustálené judikatuře (např. rozsudek Soudního dvora ve spojených věcech C-704/20 PPU, C-39/21 PPU a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79, ze dne 16. 3. 2016, č. j. 3 Azs 283/2015-62, ze dne 27. 4. 2016, č. j. 10 Azs 275/2015-40, ze dne 13. 2. 2019, č. j. 6 Azs 353/2018-20). Podle ní může k prodloužení zajištění dojít právě v situaci, kdy v průběhu získávání nezbytných dokladů pro výkon správního vyhoštění dochází i přes řádné úsilí policie ke zpoždění ze strany třetích zemí, což je i daný případ. V projednávaném případě žalovaná opakovaně zjišťovala

stav ztotožnění stěžovatele. Vždy se přitom jevilo, že ověření totožnosti stěžovatele bude úspěšné s ohledem na zkušenosti žalované s Velvyslanectvím Bangladéše. Podle nich přitom činí přibližná doba k ověření totožnosti státního příslušníka Bangladéše čtyři a více měsíců a má poměrně vysokou úspěšnost. K úspěšnému ztotožnění stěžovatele ostatně došlo, aniž by byla překročena maximální doba zajištění v délce 365 dnů (stěžovatel byl zajištěn dne 8. 7. 2022 a vyhoštěn dne 14. 3. 2023). Krajský soud pak správně poukázal na to, že celková délka zajištění byla ovlivněna nejen délkou spolupráce s bangladéšskými orgány, ale i jednáním samotného stěžovatele, který přicestoval na území Evropské unie bez pobytového oprávnění a bez cestovních dokladů (odevzdal je nějakému muži v Dubaji). Nadto opakovaně uváděl nepravdivé a různé údaje o datu svého narození. Zajištění pak skutečně dostálo svého účelu, neboť stěžovatel byl dne 14. 3. 2023 vyhoštěn. Nejvyšší správní soud tedy nemá výhrady k tomu, jak žalovaný a krajský soud vyhodnotili důvody pro prodloužení stěžovatelova zajištění, a souhlasí s nimi, že zákonné podmínky byly splněny. Ostatně za obdobných skutkových okolností dospěl ke shodnému závěru v usnesení ze dne 30. 1. 2023, č. j. 10 Azs 332/2022-23.

[11] Krajský soud nepochybil ani tím, že považoval za řádně zjištěný skutkový stav v otázce věku stěžovatele. Požadavek zkoumat věk stěžovatele, protože „*vizuálně působil jako osoba nezletilá*“, lze v projednávaném případě skutečně označit za účelový konstrukt (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2017, č. j. 2 Azs 38/2017-28 a ze dne 26. 9. 2019, č. j. 7 Azs 87/2019-22). Stěžovatel ve správním řízení od svého zajištění dne 8. 7. 2022 sděloval různá data narození, ale vždy jako dospělé osoby nenacházející se ani ve věku blízkém nezletilosti (uváděl ročník 1998 či 1988). Předložení kopie údajného rodného listu až dne 27. 2. 2023 s datem narození 10. 5. 2006 proto shledal krajský soud správně jako účelové, a to i s ohledem na to, že podle ověření totožnosti stěžovatele prostřednictvím Velvyslanectví Bangladéše a podle náhradního cestovního dokladu se stěžovatel narodil dne 18. 11. 1978. V době zajištění mu tedy bylo 43 let. Ani z tvrzení stěžovatele ve správním řízení či z okolností vyšlých v jeho průběhu najevo pak nevyplývalo, že by stěžovatel mohl být nezletilou osobou. Ani tato námitka tak není důvodná.

[12] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani výtce, že krajský soud pouze převzal závěry žalované, aniž by se řádně zabýval žalobními body. Skutečnost, že krajský soud ve svém rozhodnutí odkazuje rovněž na žalobou napadené rozhodnutí, sama o sobě nezpůsobuje nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí (k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130). Sám stěžovatel uplatnil v žalobě poměrně obecnou argumentaci, s níž se krajský soud vypořádal řádně a zcela dostačujícím způsobem. Nutno dodat, že není povinností správního soudu reagovat na každý dílčí argument uplatněný v podání a ten obsáhle vyvrátit; úkolem soudu je uchopit obsah a smysl argumentace a vypořádat se s ní (podpůrně nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 201/04, I. ÚS 729/2000, I. ÚS 116/05, IV. ÚS 787/06, III. ÚS 989/08, III. ÚS 961/09, IV. ÚS 919/14). Nejvyšší správní soud připomíná, že nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24, a ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017-35). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat

(rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64). Rozsudek krajského soudu takovými vadami netrpí.

[13] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[14] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterých, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která by jinak měla právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[15] Stěžovateli byl krajským soudem ustanoven opatrovník Mgr. Jakub Oliva, LL.M. Podle § 140 odst. 2 o. s. ř. (aplikovaného na základě § 64 s. ř. s.), platí, že byl-li ustanoven účastníku zástupcem nebo opatrovníkem advokát, platí jeho hotové výdaje a odměnu za zastupování, popřípadě též náhradu za daň z přidané hodnoty, stát. Ustanovenému opatrovníku náleží v souladu s § 7 odst. 5, § 9 odst. 4 písm. d), a § 11 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) odměna za dva úkony právní služby učiněné v řízení o kasační stížnosti (převzetí a příprava zastoupení a sepis kasační stížnosti), v celkové výši 6 200 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 600 Kč za dva úkony právní služby podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Náhrada nákladů za řízení o kasační stížnosti tedy činí celkem 6 800 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. října 2023

Tomáš Foltas
předseda senátu